

PRO Folkhögskola 2025

Verksamhetsberättelse &

Årsredovisning



Innehåll

Förord	2
PRO Folkhögskola	3
Vår bildningssyn.....	3
Statens syften med statsbidraget	4
Viktiga händelser	5
Systematiskt kvalitetsarbete	6
Kursverksamhet	7
Allmänna kurser i Huddinge.....	8
Allmän kurs i Malmö.....	10
Särskilda kurser	11
Måluppfyllelse utifrån verksamhetsplan	16
Verksamheten i siffror.....	17
Styrning och ledning	18
Personal och organisation.....	19
Slutord	21
Årsredovisning.....	1

Förord

PRO Folkhögskola är en liten folkhögskola som når otroligt många deltagare. Under året har vi nått mer 1 150 personer med vårt fina och breda kursutbud. Det är tydligt att vi kan möta målgruppens behov av bildning.

Deltagarna vittnar om bildningens effekter, vad den betyder för deras välbefinnande och möjligheten att vara delaktig i samhället. I detta ligger en paradox – hur kan det komma sig att något som är så betydelsefullt för människors möjligheter att växa, känna tillhörighet och delaktighet inte har en högre status i politiken? Kanske går det att förstå utifrån att bildningsprocessen på en folkhögskola inte enkelt kan omsättas i några ekonomiska termer på en marknad. Allt som är värdefullt i ett samhälle och i en människas liv går inte att värdera i några enkla ekonomiska termer eller begrepp. Deltagarnas meningar om vad vi bidrar med visar på denna komplexitet.

På den här kursen lär vi oss om vår planet och hur vår demokrati mår. Jag har mitt perspektiv och mina livserfarenheter. Jag får nya blickar. Nya erfarenheter. När jag samtalar med er i kursen får jag djupare kunskaper och insikter, vilket jag inte skulle kunna få om jag bara var hemma och läste en bok om de planetära gränserna.

Långsamheten. Vi dröjer oss kvar och fördjupar oss. Det stärker min självkänsla. Jag vågar stå på mig i våra samtal.

Jag får syn på mig själv, jag omprövar mig själv, genom samtal med er i kursen.

Vi har genomfört ett fantastiskt folkbildnings år tillsammans med deltagare med lång livserfarenhet och som vill ägna sig åt livslångt lärande. Vi har fortsatt stärkt vår plats i nya sätet Huddinge och vi har lyckats genomföra en omställning som innebär att vi har goda förutsättningar att framöver ha en mer hållbar ekonomi.

Jag vill rikta ett varmt tack till personalen som med stor kunskap och engagemang verkat för denna förändring och att vi därmed med kraft fortsätter att verka i demokratins och folkbildningens tjänst.

Heidi Englund, rektor

PRO Folkhögskola

PRO Folkhögskola är en ideell förening med Pensionärernas riksorganisation, PRO, som huvudman. Samtliga 26 distrikt i PRO och PRO Riks är medlemmar i föreningen PRO Folkhögskola. Folkhögskolan är en del av folkrörelsen PRO. En rörelse för och med pensionärer.

Folkhögskolan är en demokratisk mötesplats där vi i gemenskap utforskar ämnen och teman som vi vill fördjupa oss i.

Folkhögskolan har sedan 1 januari 2024 sitt säte i Huddinge. Kurser har genomförts på filialen i Malmö, flera andra orter och på distans. Kurser har också genomförts i samverkan med ABF Huddinge, PRO Riks och PRO distrikt samt med Sjöviks folkhögskola och Sigtuna folkhögskola.

Vår bildningssyn

PRO Folkhögskola strävar mot att vara en demokratisk mötesplats för livslångt lärande. Det innebär att vi aktivt har arbetat för att ta tillvara deltagarnas långa och skiftande livserfarenheter och verkar för att utjämna maktojämlikheter och exkluderande normer. På PRO Folkhögskola utbyter vi kunskaper, erfarenheter och idéer om dåtiden, nutiden och framtiden.

Vi sätter människan i centrum, hävdar hennes mänskliga rättigheter och rätten till livslångt lärande. Vi bejakar pensionärers rätt att tillsammans med andra utforska kunskap som bidrar till bildning för sin egen skull och för att kunna vara delaktig i gemensamma angelägenheter.

Vi instämmer i Folkbildningsutredningen (SOU 2024:42) om folkbildningens betydelse i tider av osäkerhet:

Det är en svensk tradition att vända sig till folkbildningen när stora utmaningar väntar. Givet omvärldsutmaningar [...] blir det tydligt att folkbildningen kan spela en viktig roll i nutiden och framtidens Sverige. Bildningens betydelse kan förvänta sig bli relativt viktigare i en tid av stort informationsflöde.

Samhället är komplext och behovet av bildning är lika stort idag som då folkbildningen startade. Under året har vår vardag och våra samtal i kurserna påverkats av bland annat av påverkanskampanjer och fake news, klimatförändringarna, Rysslands invasion av Ukraina, kriget i Gaza och urfolks och minoriteters rättigheter i Sverige och andra delar av världen. Våra dialoger med deltagarna visar att de uppskattar möjligheten att reflektera över den värld vi lever i och är en del av. Vi samtalar om nuläget och det önskvärda läget. På de allmänna kurserna granskar vi och förhåller oss kritiskt till de ökade politiska och militära spänningarna. Vi ser och framhåller konstens samhällsbärande betydelse och vi utforskar hur skrivande, konst, teater och litteratur vidgar vår tankekraft och tankefrihet.

Statens syften med statsbidraget

De fyra syften som staten har knutit till statsbidraget och till folkbildningen är både främjande och uppfordrande. De uppmanar folkbildningen att ta en aktiv roll i det demokratiska samhällsbygget. PRO Folkhögskola tar denna roll på allvar. I det följande beskriver vi hur statens syften med statsbidraget speglas i verksamheten på PRO Folkhögskola.

1. Stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin

I ett oroligt och osäkert omvärldsläge är en robust demokrati extra viktig. Att vara en demokratisk mötesplats handlar om att låta olika erfarenheter samlas, perspektiv och erfarenheter mötas och utmanas. Samtliga långa kurser på folkhögskolan utforskar kunskaper och insikter om demokrati och mänskliga rättigheter.

Deltagare på PRO Folkhögskola menar att det offentliga rummet har krympt och blivit mer polariserat. Det tar vi på allvar och arbetar aktivt för att olika människors erfarenheter och perspektiv möts i folkbildande sammanhang.

Utvärderingarna av kursverksamheten visar att deltagarna anser att kurserna ger dem möjlighet att lyfta blicken, sortera, värdera och tänka efter samt i gemenskap utvecklas som människa. I alla kurser på folkhögskolan har vi arbetat aktivt för att deltagarna är medskapande och delaktiga i planeringen för att ge utrymme och tillvarata deltagarnas livserfarenheter och kunskaper.

2. Bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen.

Samverkan med ABF Huddinge har under året ökat i volym och bidrar till att folkhögskolans verksamhet når personer som bor i socioekonomiskt utsatta områden. På så sätt bidrar verksamheten till att kanalisera och stärka pensionärers samhällsengagemang. Under året har folkhögskolan för första gången genomfört en kurs med deltagare med intellektuell funktionsnedsättning.

Under året har folkhögskolan fortsatt utveckla en verksamhet som bedrivs på olika platser i landet, dels genom kursverksamhet på olika orter, dels genom kurser på distans. På så sätt bidrar den folkbildande verksamheten till demokratiskt deltagande och samhällsengagemang. Den ämnesmässiga bredden på folkhögskolan innebär att vi inkluderar personer från olika geografiska områden och grupper.

Egenmakt är en viktig förutsättning för alla människors aktiva deltagande i samhället. En övervägande majoritet av deltagarna på folkhögskolan består av kvinnor. På så sätt stärker den folkbildande miljön kvinnors möjligheter till samhällsengagemang och inflytande som grupp.

3. Bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället

Under året har folkhögskolan attraherat deltagare med låg och hög utbildningsnivå, samt med olika utbildningsbakgrunder. Det breda kursutbudet och att pedagogiken är anpassad till äldre människors förutsättningar bidrar till att vi utjämnat och höjt bildnings- och utbildningsnivån i samhället.

4. Bidra till att bredda intresset för att öka delaktigheten i kulturlivet

Folkhögskolan har under året växlat upp antalet estetiska kurser i skrivande och konst. Deltagare har därigenom utforskat och utveckla sitt eget skapande. Flertalet kurser behandlar dessutom kulturens samhällsbärande betydelse och ger deltagare möjlighet att undersöka kulturskapares uttryck genom stadsvandringar, kulturprogram och studiebesök. Under året har folkhögskolan för första gången genomfört en teaterkurs som under kommande verksamhetsår kommer att fortsätta och växla upp i volym.

Viktiga händelser

Ny hemsida: Under året har folkhögskolan publicerat en ny hemsida. Den nya sidan skapades för att den ska spegla vår värdegrund, det breda kursutbudet samt ge tydlig information om hur man kan söka till en kurs och information om deltagarens rättigheter. Utvärderande dialoger med deltagare om hemsidan visar att den tjänar sitt syfte.

Flytt av administration till Huddinge: Folkhögskolan fick sitt nya säte i Huddinge 2024. Under året har arbetet med sätesflytt stärkts ytterligare genom flytt av administrationen från Österfärnebo Folkhögskola till Huddinge.

Kursråd: Att alla deltagare ska komma till tals och få erkännande för sina erfarenheter och synpunkter har utvecklats ytterligare genom arbetet med kursråd. Kursrådet har sammanträtt tre gånger och synpunkter har i synnerhet handlat om att tekniken inte alltid fungerar tillfredsställande i lokalerna i Huddinge och att det saknas klädhängare. Deltagarna menar att kursutbudet på PRO Folkhögskola är bra, men att de önskar fler kurser i AI, demokrati och digitalisering. De kan vara i Huddinge och på distans.

Ny antagningsprocess med intervjuer: Antagningsprocessen av deltagare till folkhögskolans långa kurser har under året kompletterats med intervjuer. Det är påtagligt att antagningsprocessen på så sätt har högre kvalitet och något som framöver kommer att genomföras som ett led i antagningen.

Nya kurser: Kursutbudet har under året kompletterats med flera nya kurser.

- Litteraturkurs har ökat i omfattning: Kvinnligt författarskap och eget skrivande till 50 procent
- En ny allmän kurs: Hållbarhet och mänskliga rättigheter
- En av kurser har dubblerats: Konst prova på
- En ny skrivarkurs: Skrivarkursen fördjupning
- En ny teaterkurs: Teater prova på
- En ny digital kurs: Gröna oaser
- Ny vandringskurs: Strövtåg i Mälardalen
- Ny ledarskapskurs i samverkan med PRO Riks: Folkrörelse- och ledarskapsutveckling

Det är påtagligt att vi har många sökande till de estetiska kurserna och under kommande verksamhetsår ser vi över kursutbudet för att tillgodose målgruppens behov av bildning i de estetiska kurserna.

Samverkan med ABF: Under året har folkhögskolan samverkat med ABF Huddinge och Södertälje. Samverkan med ABF Huddinge har stärkts och ökat i volym. Denna samverkan innebär att folkhögskolans kursutbud når deltagare som är utrikes födda samt personer med lättare intellektuell funktionsnedsättning.

Pedagogiska funktioner: Under året har det pedagogiska och kollegiala utvecklingsarbetet stärkts genom att inrätta samordnare för arbetslag. Syftet är att lärarna på så sätt ska få en tydligare pedagogisk tillhörighet och i arbetslagen samarbeta om ämnena, temaundervisning, kursutveckling, deltagare, utvärdering, antagning m.m.

Ny rektor: Under året har en ny rektor anställts, Heidi Englund. Hon var tidigare biträdande rektor.

Systematiskt kvalitetsarbete

PRO Folkhögskola arbetar aktivt för att ha en verksamhet av hög kvalitet. Det systematiska kvalitetsarbetet har under året förhållit sig till de tre dimensionerna av hållbarhet: Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart. Det systematiska kvalitetsarbetet har genomfört planering, genomförande och uppföljning.

Statens syften, statsbidragsvillkoren, folkhögskolans stadgar och verksamhetsplan har styrt folkhögskolan. Vi har kontinuerliga uppföljningar och dialoger om vad vi gör, varför och vad det ska leda till, vilket innebär att innehållet i de styrande dokumenten får en konkret innebörd för förtroendevalda, anställda och deltagare.

Avstämningspunkter

- Årshjul för planering, genomförande och uppföljning
- Skriftliga och muntliga utvärderingar, samt uppföljning och återkoppling av dessa
- Årligt reviderade styrdokument
- Verksamhetsberättelse
- Verksamhetsplan inklusive uppföljningar om hur arbetet fortskrider
- Verksamhetsredovisning
- Ekonomisk uppföljning
- Rektorsrapport

Aktiviteter

- Medarbetarsamtal
- Kursråd
- Styrelsemöten
- Personalmöten, studiedagar och planeringsdagar
- Fortbildning och kollegialt lärande
- Samverkansmöten
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Risk- och sårbarhetsanalys

Centrala dokument

- Studeranderättsliga standard
- Policy för förstärkningsbidrag och språkligt stöd
- Antagningsrutin och antagningspolicy
- Dokumentation i form av protokoll och mötesanteckning

Personalmöten och personaldagar har under året ägnats åt kollegialt lärande och vad som kan behöva utvecklas för att stärka det kollegiala sammanhanget. Det pedagogiska och kollegiala utvecklingsarbetet har utifrån vad som framkommit i dessa möten och föregående års arbetsmiljökartläggning, stärkts genom att etablera två samordnare och arbetslag. Personalmöten har också ägnats åt att utforska folkbildningens betydelse och hur vi tillsammans med deltagarna kan uppmärksamma bildningens betydelse på individ- och samhällsnivå.

Risk och sårbarhetsanalys, ekonomi och administration

Folkhögskolans styrelse samt personalen har under året gjort en risk- och sårbarhetsanalys inom ekonomi och administrativ kapacitet utifrån Folkbildningsrådets stödmaterial. Analysen ger vid handen att den huvudsakliga intäkten består av statsbidrag och regionbidrag. Det finns i nuläget ingen annan intäkt till folkhögskolan, vilket innebär att politiska beslut har en mycket stark påverkan på folkhögskolans verksamhet. Det konstateras att det är en styrka att den administrativa kapaciteten har flyttat sin organisatoriska tillhörighet till Huddinge. Den är dock sårbar då det är en person som har den kapaciteten om 75 procent.

Åtgärdsförslag:

- Under kommande verksamhetsår se över förutsättningarna för att stärka den administrativa kapaciteten på folkhögskolan
- Se över möjligheten till andra intäkter
- Fortsatta dialoger med huvudmannen om de ekonomiska förutsättningarna

Kursverksamhet

Kurserna på PRO Folkhögskola speglar statens syften med folkbildningen, föreningens ändamål med folkhögskolan och folkhögskolans bildningssyn. Folkhögskolor måste ha allmänna kurser motsvarande minst 15 procent av den totala volymen och motsvara grundskolan eller gymnasiet.

Verksamhetsåret har utmärkts av att fortsatt verka för att etablera sig i sätet Huddinge, bredda kursutbudet och öka andelen kurser om 50 procent i syfte att ha en mer hållbar ekonomi på folkhögskolan. Kurserna går därför om 50 procent eller mindre för att möta målgruppens förutsättningar att kunna ta del av kurserna. Hur länge som deltagare går på folkhögskolans kurser beror på förkunskaper och mål med studierna.

Folkhögskolan har under året genomfört 77 kurser. Folkhögskolan har därmed genomfört 15 färre kurser än föregående år. Det är i synnerhet kortkurserna som har minskat i antal och denna minskning är i linje med folkhögskolans strävan att ha en mer hållbar ekonomi.

Folkhögskolan har genomfört 8 allmänna kurser och de har gått om 50 procent. Allmänna kurserna utgjorde 21 procent av den totala volymen. Ingen förändring från föregående år.

Folkhögskolan har också genomfört 40 särskilda kurser, vilka har gått om 50 eller 25 procent, Folkhögskolan har under året genomfört 29 kortkurser. En av kortkurserna togs fram i samverkan med PRO Riks och har vänt sig till ledamöter i distriktsstyrelser i PRO. Kursen syftade till att fördjupa deltagarnas kunskaper om folkrörelse- och ledarskapsutveckling. Två kortkurser har genomförts i samverkan med PRO distrikt. De syftade till att stärka deltagarnas kunskaper och ledarskapsutveckling.

Samverkanskurserna med ABF Huddinge och Södertälje har gått om 50 eller 25 procent och de har syftat till att öka deltagarnas kunskaper i det svenska språket genom att använda det praktiskt i hantverk, i arbetsliv och för ett mer hållbart samhälle. En av samverkanskurserna, Livskunskap, har vänt sig till personer med lättare intellektuella funktionsnedsättningar.

Kortkurser. Folkhögskolan har under året genomfört kortkursveckor i Huddinge och Gysinge. Sommarkurser genomfördes i samverkan med Sjöviks folkhögskola. Dessutom har det för första gången genomförts en kortkursvecka i samverkan med Sigtuna folkhögskola. Ambitionen är att fortsatt samverka med dessa.

Allmänna kurser i Huddinge

Demokratikursen var en ny allmän kurs om 50 procent. Den gick för första gången under läsåret 24/25. Kursens upplägg och mål var att studera och undersöka demokratibegreppet ur olika perspektiv. Historiskt, ideologiskt och politiskt. Upplägget under våren utgick från fyra olika delkurser. Hot mot demokratin, demokratin i världen, mänskliga rättigheter och demokratin och kulturen.

Arbetssätten varierade mellan de olika temana och innehöll föreläsningar, studiebesök, grupparbeten, skrivuppgifter, läsning och inte minst samtal.

Under vårterminen läste vi boken *Fascismens metoder*, en bok som på ett pedagogiskt sätt visar på nedmonteringen av demokratin i framför allt USA. Utifrån de olika temana som boken tar upp fördes samtal om hur det ser ut i resten av världen och inte minst på hemmaplan.

Arbetssättet har möjliggjort att vi både kunnat samtala om de demokratiska idéernas uppkomst och dagsaktuella frågor inom ramen för samma tema. Genom att se bakåt har vi också arbetat fram en bra grund att kunna se framåt. Hur kan demokratin utvecklas och varför är det nödvändigt om vi vill leva i en hållbar värld där mänskliga rättigheter gäller alla.

Innehållet ökade betydligt mina kunskaper om demokrati. Hur demokrati bildas och hur den nedmonteras.

Det har gett nya och intressanta vinklingar på ämnet, tyckte böckerna vi läste bidrog till intressanta diskussioner.

Har redan ett aktivt samhällsengagemang - kursen har bara förstärkt och bekräftat hur viktigt det är att engagera sig i vad som händer omkring oss.

Hållbarhet gick under läsåret 24/25 om 50 procent och har syftat till att utforska vad hållbarhet innebär och dess betydelse för planeten och människan. Nuläget för demokratin, de mänskliga rättigheterna, fredliga och inkluderande samhällen samt kolsänkor och den biologiska mångfalden är några av kursens teman. Genom att ta del av skönlitteratur och konstverk har vi haft fördjupade samtal om vad det innebär att leva och verka för ett samhälle som inte kränker de mänskliga rättigheterna eller planetära gränser.

Demokrati och hållbarhet är en ny kurs. Den går under läsåret 25/26 om 50 procent och är en sammanslagning av de två kurserna hållbarhetskursen och demokratikursen. Kursen utgår från Agenda 2030 och FN:s 30 artiklar om de mänskliga rättigheterna. Utifrån dessa studerar deltagarna olika perspektiv på hållbarhet och mänskliga rättigheter.

Under hösten har vi haft tre teman, skogen, de mänskliga rättigheternas historia och energi. Vi har under varje tema läst, lyssnat på och tittat på relevant material som knyter an till temana, ofta av dagsaktuell karaktär. Vi har samtalat om och gemensamt försökt förstå och problematisera de utmaningar vi har vad det gäller skogen, mänskliga rättigheter och energifrågan. Utöver det har vi gjort flera studiebesök av varierande slag, varit på utställningar och inte minst på vandring i naturskogen. Deltagarna har varje vecka gjort spaningar i samtiden som vi har diskuterat och fördjupat oss i. Vi har också undersökt dessa teman med hjälp av kulturen och ställt oss frågor som, hur porträtteras våtmarker i konst och litteratur? Vad innebär representation för minoriteter?

Flera deltagare har genomgående uttryckt att kursen är både utmanande och utvecklande. Att få vistas i olika frågors komplexitet behöver inte nödvändigtvis betyda att man inte förstår, utan att man faktiskt förstår mer.

Världen är en kurs som går under läsåret 25/26 om 50 procent och syftar till att ge en breddad och fördjupad kunskap om världen, hur vi människor utvecklats, hur kulturer, religioner och civilisationer har växt fram genom historien. Den röda tråden genom kursen är homosapiens spridning över världens fem kontinenter och hur människan sätter bo och skapar historia. Målet är just det, att deltagarna ska förstå samtiden genom historien, att allt som händer idag har en början kanske 10, 100 eller 1000 år bakåt i tiden. Tillsammans utforskar vi historien för att göra samtiden begriplig. En deltagare uttryckte det på följande sätt:

”Jag har fått en ny uppdaterad baskunskap som gör att jag på ett aktivt analytiskt sätt kan ta till mig ny information via massmedia, TV osv.”

Kursen ger en breddad kunskap om världens historia och utveckling, och det skapar ett stort engagemang hos deltagarna. De blir mer medvetna om vad de läser i tidningar, ser på TV eller hör på radio. De blir mer kritiska när de tar emot informationen, ifrågasätter och funderar om det de hör eller läser stämmer med de vi lärt oss på lektionerna. De kollar andra källor när de känner sig tveksamma till det som sägs.

”Jag kan värdera och ta till mig ny information efter denna kurs. Jag kan värdera texterna på ett aktivt sätt och få ny kunskap på ett bättre sätt.”

Deltagarna har ofta med sig artiklar de vill dela med oss andra, rekommenderar radioprogram, böcker eller filmer som är relaterade till det vi pratat om på lektionerna. Deras intresse för omvärlden

ökar och sträcker sig långt utanför de normala referensramarna. För många ökar också intresset och engagemanget för vad som händer i samhället.

"Rent faktamässigt har jag fått en bättre förståelse för allt som händer i världen."

Ett tydligt mål med kursen är att deltagarna ska bli mer aktiva samhällsmedborgare. Engagemanget kan ta sig olika uttryck, och alla sätt är värdefulla. En deltagare kanaliserar sitt engagemang på följande sätt: "Inte genom att driva politik inom ett område men för att föra privata samtal tex. inom familj och vänskrets".

Livskunskap är en kurs som går under läsåret 25/26 om 50 procent och syftar till öka vår förståelse av samhället och människans tillvaro ur olika aspekter. Vad som formar människors erfarenheter och förutsättningar, ur ett nutida och historiskt perspektiv. Teman i kursen är demokrati, äldres roll i samhället samt hur individen och samhället påverkar varandra. En stor del av kursen ägnas åt att gemensamt utforska och utbyta erfarenheter. Varje vecka gör vi spaningar och delar med oss av våra reflektioner. Alla bidrar med något och alla lär sig av varandra. Kunskapen formas genom samtal och diskussioner, vi diskuterar t.ex om en samhällsutmaning och hittar en lösning tillsammans eller får nya, olika perspektiv på vad utmaningen består i.

Skilnader i deltagarnas erfarenheter och tankesätt används för att få en djupare och bredare förståelse) således växer kunskapen fram och inte bara tas emot.

Det är så mycket som har hänt och händer i världen, här får man möjlighet att stanna upp och förstå samt samtala om det som händer. Ibland tänker jag a-ha var det så det var....

Allmän kurs i Malmö

Allmän kurs i Malmö går under läsåret 25/26. Den går om 50 procent och har under året haft kurser om Spaniens och Tysklands väg från gryende demokratier till auktoritära samhällssystem under 1900-talet. Målet har varit att förstå vilka samhällsprocesser och intressen som format ländernas utveckling, med särskild tonvikt på social oro och ekonomiska drivkrafter.

I undervisningen har vi arbetat med varierade arbetsmetoder för att fördjupa förståelsen. Deltagarna har regelbundet deltagit i gruppdiskussioner där aktuella teman har ventilerats, till exempel samband mellan arbetslöshet och politisk radikaliserings. Vi har analyserat autentiska historiska dokument, såsom dokumentärfilmer från 1930-talet, politiska tal och lagstiftning, vilket har gett insikt i samtidens argumentation och retorik.

En central del av kursen har varit att dra paralleller mellan de historiska processerna och vår egen tid. Vi har till exempel jämfört hur social oro och ekonomiska kriser på 1930-talet banade väg för auktoritära ledare, och diskuterat likheter med dagens ökade polarisering och populistiska rörelser i Europa. Vi har reflekterat kring hur dagens utmaningar – som desinformation, misstro mot traditionella institutioner och växande extremism – kan förstås i ljuset av historiska erfarenheter.

Kulturens roll har undersökts genom att vi har analyserat litteratur, konst och musik. Vi har till exempel läst utdrag ur spanska och tyska romaner, tolkat konstverk som speglar protest eller anpassning till regimerna, samt lyssnat på musikstycken som fungerat som motstånd eller propaganda. Genom dessa studier har vi dragit slutsatsen att kultur både kan stärka auktoritära

tendenser – till exempel genom nationalistisk konst och censur – och fungera som en motkraft, där konstnärer och författare kanalisera kritik och hopp om förändring.

Sammantaget har kursen gett deltagarna verktyg att kritiskt granska både historiska och samtida samhällsprocesser, samt en djupare förståelse för kulturens dubbla roll i tider av samhällsförändring.

Särskilda kurser

Konst - prova på är en kurs som går under läsåret 25/26 och om 50 procent. Den har dubblerats för att möta söktrycket. Kursen syftar till att ge deltagaren grundläggande kunskaper om olika tekniker, material och den kreativa processen. Den vägleder på så sätt i sökandet av ett eget uttryck i bild. Genom att bekanta sig med de konsthistoriska epokerna och ta del av konstutbudet i Stockholm får deltagaren insikter i konstens betydelse för samhället.

Kursen har förstärkt min tro på att engagera sig i någon form av lärande. Sysselsättning tillsammans med andra är så givande, hälsosamt, inspirerande och tröstande i svåra tider, nödvändigt för att förstå sig själv och förhoppningsvis andra.

Tillåtande process i konstdelen, fascinerande föreläsningar och intressanta studiebesök.

Kursen har fått upp mina ögon för hur mycket konst och kultur påverkar oss alla. Har inte riktigt varit medveten om det förut.

I den praktiska delen av kursen har läraren som föresats att vägleda i materialens möjligheter, ge tydliga ramar och göra tröskeln låg. Det ska kännas lustfyllt att gå kursen, därför läggs stor vikt vid att skapa god stämning och trygghet i rummet. Veckans tema presenteras på morgonen, sedan är det deltagarnas inre drivkraft som råder, läraren finns tillhands. Dagen avslutas med en gemensam bildgenomgång där gruppen delar erfarenheter och lär av varandra. Det blir då tydligt hur olika våra uttryck kan se ut.

Lektionerna i konsthistoria har byggts i första hand på föreläsningar av läraren. Deltagarna bidrar under föreläsningens gång genom dialog med frågor, funderingar, egna erfarenheter och kunskaper vilket leder till breddad och fördjupad kunskap för både deltagarna och läraren. Under de flesta lektioner arbetar deltagarna med en uppgift, kopplad till föreläsningen, där de arbetar i mindre grupper med att analysera och jämföra konstverk. Det blir mycket engagerande, spännande och lärorika diskussioner i samband med det.

Studiebesöken planeras i samråd med deltagarna. Exempel på utställningar vi besökt under året är: "Där varje stygn räknas" Britta Marakatt-Labbas bilder på Moderna museet och "Hanna Hirsch Pauli - konsten att vara fri" på Nationalmuseum. Konsten har berört och gett oss anledning att samtala om samernas situation, klimatfrågan och antisemitism.

Gröna oaser gick under VT 2025 om 25 procent. Den syftade till att utforska och upptäcka de publika parkernas betydelse idag både för oss som individer och även för vår miljö. Vi fördjupade oss i två av de globala hållbarhetsmålen och fick därmed mer kunskap om god hälsa och välbefinnande relaterat till parkerna samt hur grön infrastruktur påverkar arbetet med hållbara städer och samhällen. Kursen har även gett oss en inblick hur parkerna kan främja biologisk mångfald.

Eftersom kursen genomfördes under vårterminen, kunde vi utforska vad som händer när naturen vaknar till liv. Att kursdeltagarna hade mycket kompetens inom olika områden var en resurs och även om kursledaren förberedde och planerade kurstillfällena kunde kursdeltagarna bidra med mycket kompetens, som de även fördjupade under terminen. Tillsammans växte våra kunskaper. Mellan kursträffarna sökte och efterforskade deltagarna information digitalt och vi tipsade varandra om bra hemsidor inom området. Samtliga kursdeltagare fick en egen fördjupningsuppgift, som de redovisades för gruppen. Arbetssättet bidrog till en hög grad av delaktighet, engagemang och ett gemensamt lärande.

Nyfiken på konst gick under också under VT 2025 om 25 procent, och fortsätter som kurs om 25 procent under läsåret 25/26. Den syftar till att göra samtidskonst tillgänglig för fler genom att på ett lekfullt och prestigelöst sätt närma oss olika konstnärliga uttryck.

Under året har vi fått en inblick i och kunskap om samtidskonst. Vi har reflekterat över konst vi möter i olika offentliga sammanhang. Vi har närmat oss konst både genom platsbesök, eget skapande och via digitala kanaler. Kursen har även uppnått målet att ge inblick i och reflektera över hur hållbarhet som tema tillämpas av samtidskonstnärer. Inom den tematiken har deltagarna träffat konstnären Lars Bergström, som är en del i den stockholmsbaserade konstnärssduon Bigert & Bergström som även är verksamma internationellt.

Det centrala i kursen har skett i mötet med samtidskonst både genom platsbesök och via digitala kanaler. För många är samtidskonst ett utmanande ämne och det har därför varit angeläget att etablera att lärandet ska präglas av öppenhet och tillit. Det har varit avgörande för att bygga kunskap tillsammans. Vi har fått en inblick i och kunskap om samtidskonst genom att gemensamt förbereda oss inför ett besök av en utställning, därefter dela upplevelsen och till slut reflektera i grupp. Det har resulterat i en fördjupad kunskap. Vid samtliga studiebesök har två kursdeltagare varit "uppsnappare" och därmed tagit extra anteckningar och bilder för att delge gruppen kommande digitala kurstillfälle. Eftersom kursen har växlat mellan platsbesök och digitala konstrum har det inneburit en unik möjlighet till delaktighet, dialog och reflektion. Samtliga kursdeltagare har haft i uppgift att berätta om en konstnär, en skulptur eller sitt eget skapande, vilket har inneburit ett kunskapsbyggande på flera plan.

Friluftsliv och ledarskap är en kurs på distans som gått under hösten om 25 procent. Att ge ökad kunskap och metoder att leda natur- och friluftaktiviteter samt att utveckla sin egen naturkontakt. Under kursen har både ledar- och deltagarperspektiv belysts vid naturnära aktiviteter. Deltagarna har fått god kännedom om modellen "Sju landmärken för hälsa och hållbar utveckling" av en forskare samt Naturvårdsverkets tio nationella friluftsmål. Under kursen har vi tagit upp den egna naturkontakten i relation till tidigare erfarenheter och i samband med den gemensamma kursboken Hitta ut. I ett aktivitetslabb uppnåddes ett viktigt delmål när deltagarna tog fram aktivitetskort och nya idéer på natur- och friluftaktiviteter. Vi hoppas även uppnå det långsiktigt formulerade effektmålet att erfarenhetsutbytet i gruppen ska bidra till en närmare kontakt med andra personer i landet som arrangerar friluftaktiviteter.

Kursledaren gjorde från start en kunskapsinventering i gruppen och tack vare det har kursdeltagarna fått dela med sig av den kunskapen till övriga. Det erfarenhetsutbytet utgick från modellen "Sju landmärken för hälsa och hållbar utveckling" och har tangerat områden som till exempel vandring, möten mellan människor, kultur relaterat till natur och att balansera stressen. Tack vare att

deltagarna i gruppen representerade olika generationer och även var verksamma inom både föreningsliv och näringsliv uppstod en dynamisk kunskapsutväxling och lärande.

Strövtåg i Mälardalen är en kurs som går under läsåret 25/26 om 25 procent. Den syftar till att fördjupa våra kunskaper inom natur och kultur i Västerås och närliggande kommuner. Vi har tillsammans fått en inblick i och kunskap om både samtida kulturuttryck och vårt gemensamma kulturarv. Målet att erbjuda kursdeltagarna att vara medskapande och delaktiga i planeringen och ge utrymme för deras erfarenheter har uppnåtts. Kursen har bidragit till geografisk spridning av PRO Folkhögskolas verksamhet och därmed möjlighet för fler att ta del av skolans kurser. Kursen var även en del i PROs arbete med föreningsutveckling. Det lyckades väl med tanke på många deltagare och ett samarbete med PRO Kultur i Västerås.

Eftersom gruppen har olika kompetensområden har vi vid flera tillfällen haft lokala experter i gruppen som har berättat om sin erfarenhet bland annat kopplat till platsens natur och kultur. Tillsammans har vi inför platsbesök tagit del av kunskapskällor via digitala kanaler, länkar och appar. Vid till exempel höstens svampexkursioner eller tillfällen med utematlagning har vi tillämpat ”omvänd litteraturlista” och deltagarna har tagit med sig böcker de vill berätta om och rekommendera. Sista delen av kursen hade tema ”intressanta platser och konst i vårt offentliga rum”. Det innebar att alla kursdeltagare valde en skulptur eller plats i Västerås som de lärde sig mer om. Vi besökte bland annat Vasaparken, miljön kring Stadsbiblioteket, Stora torget och offentliga verk vid nybyggnation längs Mälaren. Det gav även en övning i att redovisa och dela med sig av sin nya kunskap för hela gruppen. Tre deltagare i gruppen tog tillsammans med kursledaren emot en grupp från Slovenien som representerade Third age university som var i Västerås via ett Erasmus+ projekt. Det innebar ett tillfälle att få berätta om PRO Folkhögskola och möjlighet att få mer kunskap om deras utbildningar för målgruppen seniorer i Slovenien.

Vandra tillsammans och **Lugna strövtåg** är två vandringskurser som går om 25 procent under ett läsår. En dag i veckan ger vi oss ut i Stockholmsområdet för att tillsammans upptäcka den kultur och natur som finns omkring oss. Under kursen blandas natur- och stadsvandringar beroende på säsong. Under vissa vandringar har vi besökt museum, kyrkor och liknande. Lugna strövtåg är anpassade till en målgrupp som vill gå i lugnare tempo och på skonsammare leder.

Vandringarna har olika teman varje vecka vilket ger en bredd och möjlighet att upptäcka olika delar av staden och olika naturtyper. Fokuset har varit att uppleva och reflektera över vad naturen gör med vårt välbefinnande, friluftsliv, stadens framväxt och olika historiska personer.

Kvinnligt författarskap och eget skrivande är en kurs om 50 procent och har gått under höstterminen. Tanken var att den skulle gå under läsåret 25/26 men den behöver avslutas pga för få deltagare. Kursen har fokuserat på kvinnliga författare i nutid och dåtid. Vi skapar kunskap framför allt i textsamtalen, både de egenproducerade texterna och etablerade författaress. Exempelvis Sara Stridsbergs bok Beckomberga: ode till min familj. I en skrivövning som utgick ifrån ett speciellt ord fick vi kunskaper om far- och mormödrars situation under 40-50-talet i Ungern och Upplands-Väsby. Vi har skrivit till bilder, senast Sena Picasso på Moderna Museet. Samtalsklimatet i gruppen är tryggt och uppmuntrande, så alla vill och vågar bidra med sina personliga upplevelser och erfarenheter. Vi upplever att innehållet i kursen berikas och multipliceras med antalet deltagare. Genom att aktivt lyssna och uppmuntra samtalen som bildningsform har kunskapandet ständigt utvecklats fritt och frimodigt.

Tre skrivarkurser, två i Sandviken och en i Österfärnebo har under året gått om 25 procent vardera. Den ena genomfördes i samverkan med Kanalkyrkan, Equmenia, i Sandviken, med 25 deltagare mellan 29 och 92 år. Den andra har genomförts i samverkan med kommunalpensionärerna SKPF och ABF i seniorsatsningen Trivsamt i Sandviken. Den tredje i samverkan med lokala PRO och Bygdegårdsföreningen.

Skrivandet syftar till att både skapa i skrift och samtal, samla minnen men också nutidsbevaka, i dag blir ju historia i morgon. Med korta övningar i de mest skiftande ämnen lockas barndomsminnen fram, tonåringen dyker upp efter alla år, första skoldagen, första bilen, garderoben genom tiderna eller bortglömt godis, inget är för stort eller litet. Verktuget är inte uppsatsskrivning i gammal bemärkelse, istället inspiration för att komma igång, att komma ihåg känslor inför personer eller händelser i livet.

Vi tränar på att läsa för varandra, får och ger stöd och uppmuntran och inspireras till nya texter av att lyssna. Förutom dokumentation och nostalgi skrivs också dagliga observationer av nutiden, om världsläget, kommentarer om tidens gång, årstiderna, nutidens seder och bruk. Vi utbyter boktips. Noveller och dikter provas också. Insändare och debattartiklar dyker även upp liksom ett engagemang i aktuella samhällsfrågor. Var skulle vi annars tala om detta, har någon sagt, om inte i en folkhögskolekurs.

Att skriva är att minnas och att göra det i trevlig gemenskap är positivt.

Skrivarkurser på distans. En av skrivarkurserna har gått under VT om 25 procent och har växlat upp genom att den kommer att gå under läsåret 25/25. Kursen går två dagar i veckan med återkommande skrivuppgifter mellan tillfällena. Deltagarna får öva sig i att skriva olika genrer såsom noveller, poesi, kåserier, satir, recensioner, kolumner och olika typer av självbiografiskt skrivande. De har läst kortare texter i olika genrer som vi sedan analyserade och samtalade om.

Moment som ingått i kursen är bland mycket annat hur man skriver dialog, hur man skapar karaktärer, hur man kan använda sig av olika stilistiska grepp vilket varvades med både skratt och aha-upplevelser.

En viktig del i kursen är de smågrupper varje deltagare ingår i under hela kursen. De läste och samtalade om varandras texter varje vecka. Olika teman utvecklades i de olika grupperna, under året har en grupp skrivit om flyttar de gjort i livet och hur detta påverkat dem, en annan grupp fastnade för prosalyrik som genre och har utvecklat det.

Under året besökte författaren Katarina Bivald alla skrivarkurserna och delade frikostigt med sig av mycket värdefulla tips. Att utveckla sitt skrivande är en lång process och hon beskrev den på ett fint sätt vilket följdes av ett intressant samtal.

Vårterminen avslutades med att deltagarna skrev en lite längre text som de delade med varandra. De skrev om, la till, tog bort, ändrade följd, funderade över formuleringar, ändrade slut och så var det det där med den första meningen, hur viktig är den egentligen? De läste sedan upp sina texter under de sista två veckorna för hela gruppen vilket var givande för både den enskilde som för gruppen.

Höstterminen avslutades med en längre självbiografisk text där deltagarna reflekterade om ett före och ett efter en oåterkallelig händelse.

Mycket bra upplägg och frihet under ansvar med inspirerande övningar i lagom takt.

I och med att man blir säkrare på att skriva så ökar ens engagemang väsentligt vad gäller allt som har med skrift, läsning och förståelse av texter att göra och därmed även samhällsengagemang.

Ytterligare två skrivarkurser gick under vårterminen 2025.

Två kurser i skrivande, fortsättning går under läsåret 25/26 om 25 procent vardera. Dessa kurser syftar till att ge deltagarna möjlighet att utveckla sitt skrivande genom ett eget skrivprojekt inom valfri genre. Deltagarna på kurserna skriver både dokumentärt och skönlitterärt. Fördjupningskursen har särskilt varit inriktad på skönlitterärt skrivande. Kurserna har innehållit skrivövningar och samtal kring böcker och skönlitteratur. Kursdeltagarna har varit indelade i mindre responsgrupper för läsning och respons av varandras texter. Genom att kontinuerligt skriva och lämna in texter i sina respektive responsgrupper har deltagarna kunnat utveckla sitt skrivande. Den sociala faktorn har varit viktig under kurserna och deltagarna har lärt känna varandra, vilket också har utvecklat samtalen kring de egna texterna.

Teater prova på är en ny kurs som gått under HT 2025. Den har vänt sig till deltagare som kanske tidigare har funderat på skådespeleri eller bara är allmänt nyfiken på skådespelarprocessen och gestaltandet av rollkaraktärer. Den kreativa processen har präglats av engagemang som en aldrig svikande grundpelare, medan inspiration, lust och kreativitet kommer och går under det att ett sceniskt konstverk skapas från skiss till fullbordan. Engagemanget har uppstått när vi inte blandar in oss själva, vår identitet i rollen. När vi är intresserade, snarare än att försöka vara intressanta för en publik. Alla roller, gestaltningar behöver alltid vara större och viktigare än oss själva.

Vi har gjort övningar utifrån olika skådespelartekniker som utarbetats av skådespelare och pedagoger som byggt skolor i världen. Vi har utvärderat och reflekterat vad vi ser av varandra i grupp. Vi har justerat och provat på nytt. Vi har letat tillsammans efter den konstnärliga sanning som finns i olika verk för att utifrån varje deltagares unika person gestalta texten och scenen för en publik. På vägen har vi avlivat vi en del myter och förutfattade meningar om skådespelarprocessen.

Vi har under hösten läst pjäser ur världsdramatikens mästerverk för att förstå hur de är uppbyggda strukturellt. Vi har gjort skrivövningar eftersom skrivande och skådespeleri är starkt förknippade med varandra. Vi har sett en föreställning på teater för att tillsammans reflektera över vad vi såg. En röstpedagog har vid några tillfällen tränat våra röster.

Måluppfyllelse utifrån verksamhetsplan

Mål VP 2024	Uppföljning
Övergripande målsättningar	
Alla lärare ska ges möjlighet att öka sina kunskaper om och utveckla kursverksamheten så att deltagarna ges möjlighet att utforska: - Folkbildningens värdegrund, demokrati och mänskliga rättigheter - FN:s globala mål om hållbarhet - Digitaliseringens möjligheter och utmaningar	Planeringsdagar och andra kollegiala sammanhang har dessa frågor fått stort utrymme. Kurser som är om 50 eller 25 procent innehåller moment som berör dessa frågor. Därutöver har folkhögskolan kurser som på djupet utforskar dessa ämnen.
Påbörja ett långsiktigt arbete för att i ökad utsträckning nå underrepresenterade grupper	Under året har folkhögskolan genomfört tre nya kurser: Teaterkurs, Svenska och hantverk samt Livskunskap. Med dessa kurser har folkhögskolan nått nyblivna pensionärer, utrikesfödda kvinnor samt personer med intellektuell funktionsnedsättning. Arbetet med att analysera vilka målgrupper som vi når och hur vi kan nå underrepresenterade grupper behöver fortsätta under kommande verksamhetsår.
Brett kursutbud och kurser ska i ökad utsträckning vara på 50 procent	Folkhögskolan erbjuder ett brett kursutbud och en hög andel av kurserna går om 50 procent. Under året har folkhögskolan ökat antalet kurser, det gäller i synnerhet de estetiska kurserna.
Samtliga kurser ska innehålla moment som innebär att deltagarna tar del av och aktivt deltar i kulturlivet. Folkhögskolan ska erbjuda kurser i eget skapande.	Alla kurser har genomfört kulturaktiviteter genom att de ges möjlighet att läsa litteratur, gå stadsvandringar samt ta del av musik och konst. Skrivarkurserna, konstkurserna och teaterkursen bidrar till måluppfyllelse.
Folkrörelse och ledarskapsutveckling i samarbete med PRO	Under året har folkhögskolan för första gången erbjudit en kurs i folkrörelse- och ledarskapsutveckling som riktar sig till samtliga distriktsstyrelser. Under kommande verksamhetsår ska arbetet med folkrörelse- och ledarskapsutveckling fortsatt utvecklas och finna en adekvat form.
Organisatoriska frågor	
Flytt av administration	Under året har skolans administration flyttat från Österfärnebo Folkhögskola till Huddinge. Samtliga avtal har setts över och uppdaterats så att de är kopplade till det nya sätet i Huddinge.
Ny hemsida	Folkhögskolan har upphandlat och publicerat en ny hemsida. Den är lättare att navigera i och lever upp till normer om tillgänglighet.
Personal, ledning och kompetensförsörjning	
Bemanningsplan för 25/26 tas fram i samverkan	Inför varje termin, en återkommande uppgift som är genomförd i samverkan.

Personaldagar och studiedagar	Genomfört. Planeringsdagarna tas fram i samverkan med personal och de bidrar till att stärka det kollegiala lärandet, sammanhållningen och att vi tillsammans utvecklar verksamheten.
Samarbete mellan lärare på olika kurser ska stärkas	Under året har samordnare och lärarlag utsetts i syfte att samarbetet mellan lärare och olika kurser ska stärkas. Förändringen ska utvärderas i juni 2026.
Information till kursdeltagarna ska utvecklas	Nya hemsidan bidrar till måluppfyllelse men formerna för informationen till deltagarna behöver utvecklas mer.
Kursrådet ska fortsätta och vara en viktig del i folkhögskolan	Kvalitén och formerna för kursrådet har utvecklats positivt och ska fortsatt vara ett viktigt nav i folkhögskolan.

Verksamheten i siffror

Resultatet för 2025 har landat på 5 186 deltagarveckor, vilket innebär att folkhögskolan når målet om att växla upp verksamheten till 5000 deltagarveckor. Skolan har som mål att ligga nära ingångsvärdet och utfallet om ca 4 procent över ingångsvärdet är acceptabelt.

Antalet deltagare på varje kurs och kön

Kurser	Antal deltagare	Varav kvinnor	Andel kvinnor
Långa kurser totalt	766	607	79%
- varav allmän kurs	116	86	74%
-varav särskilda kurser	650	521	80%
Korta kurser	382	298	85%
Summa	1148	905	80%

Kommentar: Antalet deltagare är något färre än förra året. Förändringen är positiv och ett resultat av ett målinriktat arbete med att minska antalet kortkurser och skolans strävan att öka andelen kurser om 50 procent. Skolan har därmed goda förutsättningar att framöver driva en verksamhet som är ekonomiskt hållbar.

Könsfördelningen är alltså ojämn. Att nå ut med verksamheten till fler män har varit och är en fortsatt ambition. Under kommande år ska vi fortsatt föra strukturerade dialoger med deltagarna i syfte att uppmärksamma och analysera frågan.

Styrning och ledning

PRO Folkhögskola är en ideell förening. Medlemmar i föreningen är PRO och dess distrikt. Föreningens styrelse väljs av årsmötet. Till årsmötet kallas ombud från PRO Riks och PRO distrikten, skolans styrelse, övriga förtroendevalda, auktoriserad revisor och adjungerade.

Årsmötet hölls den 25:e april 2025 i Huddinge.

Styrelsens sammansättning

Bo Andersson	Ordförande (AU)
Sten Fors	Vice ordförande (AU)
Monica Jacobsson	Ledamot (AU)
Karin Widerberg	Ledamot
Inger Persson	Ledamot
Hans-Erik Persson	Ledamot ¹
Agneta Enbom Holz	Ledamot
Britta Håkans	Ersättare
Sven Engelsson	Ersättare

Adjungerade

Heidi Englund	Rektor
Åsa Lindestam	Ordförande, PRO
Maria Modig	Studieansvarig, PRO
Anna Löfdahl	Tf förbundssekreterare/biträdande generalsekreterare
Lennart Hallengren	Lärare, personalrepresentant
Karl Svensson Stringberg	Lärare, personalrepresentant

Övriga förtroendevalda

Valberedningen och revisorer är de samma för PRO Riks och utses av PRO:s kongress.

Valberedning

Lilian Stenman, sammankallande

¹ Lämnade uppdraget i oktober 2025

Leif Wikman

Solveig Lundgren

Håkan Bengtsson

Ove Göransson

Styrelsens arbete

Styrelsen har under året haft sju protokollförda möten. En av dessa genomfördes som en tvådagarskonferens i Stockholm. Arbetsutskottet har haft möten mellan styrelsens sammanträden samt en tvådagarskonferens på Sjöviks Folkhögskola i samband med skolans seniorkollo.

En stor del av styrelsens arbete har under året nogsamt följt upp folkhögskolans ekonomi och verksamhet med syfte att vända utvecklingen till ett positivt resultat.

Årets verksamhet har ett positivt resultat. Årets omställningar ger en bra grund för att verksamheten har en mer långsiktigt hållbar verksamhet och ekonomi.

Skolledning

Skolledningens uppgift är att ansvara för skolans fortlöpande verksamhet samt att bistå styrelsen i dess arbete. Skolledningen har under året utgjorts av:

Birgitta Berg Rektor till och med februari 2025

Heidi Englund Rektor fr o m februari 2025, dessförinnan biträdande rektor

Personal och organisation

Skolledning

Skolledningen har utgjorts av sammanlagt 1,5 tjänster till och med juni 2025, därefter 1 tjänst om 70 procent och tjänstgöring som lärare om 30 procent.

Lärare

Antalet lärartjänster på skolan uppgick under året till 11, 5 tjänster.

Antalet tills vidare lärare på skolan är 13 personer. Av dessa är 4 heltidsanställda, övriga arbetar deltid. Ett femtontal externa lärare har anlitats för skolans korta kurser (veckokurser). För kurser som sker i samverkan med ABF är det samverkansparten som ansvarar för anställning av och arbetsmiljön för lärare.

Möten

Personalmöten har under terminerna hållits varje månad i Huddinge. Varje månad ett personalmöte digitalt då flera lärare arbetar på distans eller på annan ort. Under året har det genomförts två planeringskonferenser med all personal.

Lärartäthet

Alla folkhögskolor är skyldiga enligt statsbidragsvillkoren att ha en lärartäthet om minst 1,8 helårsanställda per 1 000 deltagarveckor. För skolans del innebär det att vi minst måste ha en lärartäthet om 9 för 5000 deltagarveckor.

Lärartätheten ligger därutöver till grund för vår möjlighet att söka förstärkningsbidrag. Förstärkningsbidrag söktes för 1,7 lärartjänst när det gäller stöd för funktionsnedsättning och 0,3 tjänst för brister i svenska språket.

Under året har folkhögskolan haft en kurator anställd. Det har emellertid visat sig att tjänsten inte har använts av deltagare i sådan utsträckning att det motiverar en tjänstgöring på folkhögskolan. Vi kommer därför att samverka med annan folkhögskola för att kunna använda oss av sådan kompetens och då i syfte att undanröja eventuella hinder vid inläring och personlig utveckling. I en annan lärares tjänst ingår uppdrag som SYV och kommande år ingår det i två lärartjänster att samordna lärlägarlag.

Kompetensutveckling och fortbildning

PRO Folkhögskola strävar efter att vara en lärande organisation och all personal uppmuntras att ta del av fortbildningsinsatser. En lärare har under året deltagit i en sommarkurs på en annan folkhögskola inom sitt ämnesområde. Rektor har påbörjat rektorsutbildning vid Karlstads universitet samt genomfört en studieresa med andra rektorer till Svalbard. Därutöver har flera ur personalen deltagit i kortare fortbildningsinsatser, framför allt i form av digitala seminarier.

Stor vikt läggs vid det kollegiala och dialogbaserade lärandet, utrymme för det finns på planeringsdagarna och gemensamma möten.

Administration och rutiner

PRO Folkhögskola strävar efter att ha en effektiv och korrekt administration. Skolans organisation, med verksamheter på olika platser är en utmaning som skolan behöver förhålla sig till och därmed ha utvecklade rutiner för dialog och samverkan.

I samband med sätesflytten från Gysinge till Huddinge flyttade administrationen till Österfärnebo Folkhögskola. På så sätt kunde folkhögskolan behålla befintlig personal och kompetens. Det visade sig dock vara svårt att jobba på olika platser. Därför togs det under hösten 2024 beslut om att flytta administrationen från Österfärnebo till Huddinge. Verksamhetsåret har därmed ägnats åt att flytta administrationen från Österfärnebo till Huddinge och etablera rutiner och arbetssätt med ny personal. Samtliga avtal med leverantörer har setts över och justerats.

Arbetsmiljö

Skolan har de senaste åren genomgått stora förändringar. Sätesflytt och omställning av kursutbudet har fortsatt präglat verksamheten. Kartläggning av arbetsmiljön har visat att det kollegiala sammanhanget är ett viktigt utvecklingsområde. Under året har därför flera initiativ tagits för att

stärka det kollegiala sammanhanget, inte minst genom gemensamma planeringsdagar och att på prov inrätta samordnartjänster och arbetslag.

Det är påtagligt att flytten av administrationen till Huddinge har lett till förbättrade och tydligare arbetsrutiner och bättre arbetsmiljö. Vi har numera ett lärarrum, ett rum för administration och ett rektorsrum, vilket innebär att vi har en samlad arbetsplats i Huddinge. Det bidrar till att förenkla och stärka arbetsgemenskapen.

Slutord

Åter har ett verksamhetsår gått till ända. Vår folkhögskola med inriktning mot äldre sprudlar av liv och verksamhet. Är stolt över att verka på en skola som så tydligt präglas av en demokratisk kunskapssyn och ser vikten av det livslånga lärandet.

PRO Folkhögskola möter deltagarnas behov genom en bred och tillgänglig verksamhet, under året har det startat upp flera nya kurser, och vi har stärkt vårt säte i Huddinge.

Landets folkhögskolor har inte fått någon ökad ekonomisk tilldelning, det är tufft då vi under de senaste åren haft påtagliga kostnadsökningar. Vår folkhögskola lever under knappa ekonomiska förhållanden, men vi har ändå lyckats göra ett plusresultat. Det är såklart glädjande.

Vi lever i en värld med krig runt husknuten och det påverkar våra deltagare och lärare. Genom att vi skapar mötesplatser för samtal och lärande bidrar vi till att stärka folkbildning och gemenskapen, vi minskar sårbarheten i samhället. Vi vet att en hög tillit och en stark gemenskap kring demokrati och mänskliga rättigheter gör ett land mindre känsligt för externa påtryckningar och splittring.

Vi ser fram mot ännu ett folkbildnings år med mer demokrati, mer gemenskap och mer bildning för personer som lämnat arbetslivet bakom sig.

Styrelsen, med mig som ordförande vill tacka Rektor och all personal för det fina arbete som utförts under året.

Bo Andersson, Ordförande

Årsredovisning

för

PRO Folkhögskola

Org.nr. 885500-7228

Räkenskapsåret

2025-01-01 — 2025-12-31

Styrelsen upprättar följande årsredovisning

Innehåll	Sida
Förvaltningsberättelse	2
Resultaträkning	4
Balansräkning	5
Noter	7
Underskrifter av årsredovisning	10

Styrelsen för PRO folkhögskola upprättar följande årsredovisning för räkenskapsåret 2025-01-01 - 2025-12-31.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor (SEK), om inte något annat anges.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Allmänt om verksamheten

Föreningens namn är PRO Folkhögskola. PRO Folkhögskola upprättar härmed årsredovisning för bokslutsåret 2025.

Pensionärernas riksorganisation (PRO) är huvudman för föreningen. Föreningens ändamål är att genom bildningsverksamhet medverka till att stärka demokratin och verka för livslångt lärande.

Verksamhetsberättelsen beskriver utförligt hur verksamheten styrs och dess innehåll.

PRO Folkhögskola har sitt säte i Huddinge och en filial i Malmö. Kurser bedrivs även med lokal samverkan på andra orter.

Främjande av ändamålet

Folkhögskolan utgår från statens syften med folkbildningen och föreningens ändamålsparagraf. Prioriteringar och mål fastställs av årsmötet beslutad verksamhetsplan. I verksamhetsberättelsen beskrivs syftet med verksamheten och hur skolan arbetar för att nå målen.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Det positiva resultatet är mycket glädjande och ska förstås mot bakgrund av stora omställningar av kursutbudet skolan har gjort under verksamhetsåret. Verksamheten har därtill justerat de administrativa kostnaderna och ökat andelen långa kurser i Huddinge, utan att tumma på vad regelverket föreskriver om lärartätheten.

Iakttagelser inför kommande verksamhetsår

Skolans resursplanering och budget har anpassats till 5000 deltagarveckor. Budgeten ser ut även för kommande verksamhetsår nå ett positivt resultat. Det innebär att verksamheten fortsatt verkar för att ha en hög andel långa kurser och verkar för återhållsamhet på kostnadssidan.

PRO Folkhögskola ska fortsatt vara en modig folkhögskola som bedriver folkhögskoleverksamhet av god kvalitet för alla våra deltagare. En ekonomi och verksamhet som är i god balans innebär att vi med kraft fortsätter att verka i demokratins och folkbildningens tjänst.

Flerårsöversikt

	2025	2024	2023	2022	2021
Nettoomsättning	12 837 078	12 157 040	11 917 823	11 121 100	10 080 326
Resultat efter finansiella poster	385 421	-748 124	-1 063 158	3 517 228	-241 126
Soliditet (%)	88,59	87,48	91,19	91,00	70,00

Nyckeltalsdefinitioner

Resultat efter finansiella poster: Resultat före bokslutsdispositioner och skatt

Förändringar i Eget kapital (EK)

	Likviditetsfond	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt
Belopp vid årets ingång	7 390 000	-441 298	-748 124	6 200 578
Balanseras i ny räkning	0	-748 124	748 124	0
Årets resultat	0	0	385 421	385 421
Belopp vid årets utgång	7 390 000	-1 189 422	385 421	6 585 999

Resultatdisposition

Till årsstämman förfogande står följande medel:

Balanserat resultat	-1 189 422
Årets resultat	385 421
Summa	-804 001

Styrelsen föreslår att medlen disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	-804 001
Summa	-804 001

Resultaträkning

Resultaträkning	Not	2025-01-01 2025-12-31	2024-01-01 2024-12-31
Rörelseresultat			
Verksamhetens intäkter			
Kurs och verksamhetsintäkter		211 459	259 591
Bidrag	2	12 625 619	11 938 935
Övriga rörelseintäkter	3	161 695	35 968
Summa rörelseintäkter, lagerförändringar m.m.		12 998 773	12 234 494
Verksamhetens kostnader			
Material- och externa verksamhetskostnader		-2 167 690	-2 169 356
Övriga externa kostnader	4	-2 344 273	-1 887 429
Personalkostnader	5	-8 079 476	-8 904 433
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar	6	-21 804	-21 804
Summa rörelsekostnader		-12 613 242	-12 983 022
Rörelseresultat		385 530	-748 528
Finansiella poster			
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		255	423
Räntekostnader och liknande resultatposter		-364	-18
Summa finansiella poster		-109	405
Resultat efter finansiella poster		385 421	-748 124
Resultat före skatt		385 421	-748 124
Årets resultat		385 421	-748 124

Penneo dokumentnyckel: 6MBCE-MXQ2V-J7VTR-ICR64-YEQX2-435MN

Balansräkning

Balansräkning Tillgångar	Not	2025-12-31	2024-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier, verktyg och installationer	7	43 608	65 412
Övriga materiella anläggningstillgångar		12 000	12 000
Summa materiella anläggningstillgångar		55 608	77 412
Finansiella anläggningstillgångar			
Kortfristiga placeringar	8	2 088 871	2 088 871
Summa finansiella anläggningstillgångar		2 088 871	2 088 871
Summa anläggningstillgångar		2 144 479	2 166 283
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar	9	995 185	701 787
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		290 134	78 703
Summa kortfristiga fordringar		1 285 319	780 490
Kassa och bank			
Kassa och bank		4 004 585	4 141 330
Summa kassa och bank		4 004 585	4 141 330
Summa omsättningstillgångar		5 289 904	4 921 819
SUMMA TILLGÅNGAR		7 434 383	7 088 102

Penneo dokumentnyckel: 6MBCE-MXQ2V-J7VTR-ICR64-YEQX2-435MN

Balansräkning

Balansräkning Eget kapital och skulder	Not	2025-12-31	2024-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER	10		
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Likviditetsfond		7 390 000	7 390 000
Summa bundet eget kapital		7 390 000	7 390 000
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		-1 189 422	-441 298
Årets resultat		385 421	-748 124
Summa fritt eget kapital		-804 001	-1 189 422
Summa eget kapital		6 585 999	6 200 578
Kortfristiga skulder			
Förskott från kunder		500	17 900
Leverantörsskulder		264 500	120 557
Skatteskulder		115 141	33 701
Övriga skulder		108 841	119 820
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	11	359 402	595 546
Summa kortfristiga skulder		848 384	887 524
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		7 434 383	7 088 102

Noter

Not 1 – Redovisningsprinciper

Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag (K2).

Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. Tillgångarna skrivs av linjärt över tillgångarnas bedömda nyttjandeperiod förutom mark som inte skrivs av. Nyttjandeperioden omprövas per varje balansdag. Följande nyttjandeperioder tillämpas:

Avskrivning

Avskrivningstiden för maskiner och inventarier är 5 år.

Not 2 – Intäkter

	2025-12-31	2024-12-31
Organisationsbidrag	1 170 840	1 140 000
Verksamhetsbidrag	8 840 000	8 771 000
Bidrag för språkligt stöd	207 600	201 000
Förstärkningsbidrag	504 800	459 000
Momskompensation	515 000	511 000
Mobilitetsstöd	7 525	83 198
Regionbidrag	1 379 854	773 737
Summa intäkter	12 625 619	11 938 935

Not 3 – Övriga intäkter

	2025-12-31	2024-12-31
Diverse övriga intäkter	161 695	35 968

Not 4 – Övriga externa kostnader

	2025-12-31	2024-12-31
Lokalkostnad	909 395	914 529
Rörelsekostnad	1 419 307	925 696
Datautrustning	15 571	47 204
Summa övriga externa kostnader	2 344 273	1 887 429

Not 5 – Personalkostnader

Anställda och personalkostnader	2025-12-31	2024-12-31
Medelantalet anställda		0
Verksamhetsledare	1	2
Övriga anställda	10	12
Varav män	5	6
Könsfördelning bland ledande befattningshavare		0
Styrelsen		0
Antal kvinnor	5	5
Antal män	3	4
Ledande befattningshavare inklusive rektor		0
Antal kvinnor	1	2
Antal män	0	0
Löner, andra ersättningar och sociala kostnader		0
Verksamhetsledare	1 198 830	1 326 446
Övriga anställda inkl. timlärare och extrapersonal	4 658 213	4 795 993
Sociala kostnader inkl. särskild löneskatt	1 700 949	1 842 698
Varav pensionskostnader inkl. särskild löneskatt	420 086	679 348

Not 6 – Årets avskrivningar

	2025-12-31	2024-12-31
Avskrivningar inventarier	21 804	21 804

Not 7 – Materiella anläggningstillgångar

	2025-12-31	2024-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	109 020	109 020
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	0	
Ingående ackumulerade avskrivningar	-43 608	-21 804
Årets avskrivning	-21 804	-21 804
Utgående ackumulerade avskrivningar	-65 412	-43 608
Restvärde	43 608	65 412

Not 8 – Kortfristig placering

	2025-12-31		2024-12-31
Redovisat värde	Verkligt värde	Redovisat värde	Verkligt värde
2 088 871	3 145 851	2 088 871	3 057 776

Not 9 – Övriga fordringar

	2025-12-31	2024-12-31
Regionbidrag	732 000	507 169
Statsbidrag	126 540	184 500
Mobilitetsstöd	3 225	10 118
Betald löneskatt	133 420	0
Summa övriga fordringar	995 185	701 787

Not 10 – Eget kapital

	2025-12-31	2024-12-31
Likviditetsfond	7 390 000	7 390 000
Balanserat resultat	-1 189 422	-441 298
Årets resultat	385 421	-748 124
Summa eget kapital	6 585 999	6 200 578

Not 11 – Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2025-12-31	2024-12-31
Komptidssaldo	0	3 147
Upplupna löner	15 081	88 971
Upplupna semesterlöner	157 413	256 606
Upplupna sociala avgifter på semesterlöner, upplupna löner	45 015	98 641
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	13 598	20 174
Upplupna sociala avgifter	128 295	128 007
Summa upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	359 402	595 546

Not 12 – Ställda säkerheter

	2025-12-31	2024-12-31
--	------------	------------

Kommentar till specifikation av ställda säkerheter

Inga ställda säkerheter

Not 13 – Eventualförpliktelser

	2025-12-31	2024-12-31
--	------------	------------

Kommentar till specifikation av eventualförpliktelser

Inga ställda eventualförpliktelser

Underskrifter av årsredovisning

Årsredovisningens slutliga innehåll bestämdes den 2026-04-08.

Denna har godkänts för utfärdande av styrelsen enligt den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Heidi Englund
Rektor

Bo Andersson
Styrelseordförande

Sten Fors
Styrelseledamot

Inger Persson
Styrelseledamot

Monica Jacobsson
Styrelseledamot

Agneta Enbom Holtz
Styrelseledamot

Karin Widerberg
Styrelseledamot

Britta Håkans
Styrelseledamot

Vår revisionsberättelse har lämnats den dag som framgår av vår elektroniska underskrift.

Azets Revision & Rådgivning AB

Fredrik Sjölander
Auktoriserad revisor

Kaija Nyström
Förtroendevald revisor

Jan Bengtsson
Förtroendevald revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

BO KARL IVAN ANDERSSON

Undertecknare 1

Serienummer: cc15a928f93b51[...]b7aca7005f1dc

IP: 185.183.xxx.xxx

2026-04-09 14:12:49 UTC



MONICA JAKOBSSON

Undertecknare 1

Serienummer: 0a687c9433eb7d[...]53b87a9f7e192

IP: 62.168.xxx.xxx

2026-04-09 14:37:26 UTC



KARIN WIDERBERG

Undertecknare 1

Serienummer: 992f03b08fa559[...]bf6318e29abdf

IP: 213.204.xxx.xxx

2026-04-09 15:27:06 UTC



Rut Karin Agneta Enbom Holz

Undertecknare 1

Serienummer: 3a3e1a0c2048a1[...]952bd5eb30284

IP: 83.254.xxx.xxx

2026-04-09 15:30:29 UTC



Britta Håkans

Undertecknare 1

Serienummer: 759b41fef75303[...]f52f0b2cdf9e3

IP: 93.23.xxx.xxx

2026-04-09 15:34:09 UTC



STEN FORS

Undertecknare 1

Serienummer: e482a52582b4be[...]fcc53abaf9fb6

IP: 37.123.xxx.xxx

2026-04-09 17:02:38 UTC



Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Inger Kristina Elisabet Persson

Undertecknare 1

Serienummer: 75b61bcb1e105c[...]75490f080e269

IP: 83.249.xxx.xxx

2026-04-09 17:33:25 UTC



Jan Olof Bengtsson

Undertecknare 2

Serienummer: 29456b6788b8c0[...]8db51291144cd

IP: 81.229.xxx.xxx

2026-04-09 17:44:04 UTC



KAIJA NYSTRÖM

Undertecknare 2

Serienummer: 34d9b19a76994b[...]5df8bbfcc6992

IP: 90.226.xxx.xxx

2026-04-09 19:59:23 UTC



FREDRIK SJÖLANDER

Undertecknare 3

Serienummer: 1d9c6b9e8e5a22[...]2c9533eade810

IP: 81.226.xxx.xxx

2026-04-10 07:01:48 UTC



Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill. För mer information om Penneos kvalificerade betrodda tjänster, se <https://eutl.penneo.com>.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.